

Small Business Act (SBA) reprezintă principala inițiativă de politici publice pentru întreprinderile mici și mijlocii și include zece principii care ar trebui să ghideze procesul de concepere și implementare a politicilor publice pentru IMM-uri în Uniunea Europeană și țările membre. Aceste principii stau la baza prezentei fișe informative, a cărei primă secțiune descrie importanța și structura sectorului IMM din România. În partea a doua și a treia se analizează, pentru fiecare dintre principiile SBA, poziția țării în comparație cu media EU, partea a patra prezintă principalele măsuri de politici publice luate de România, în timp ce secțiunea 5 prezintă un exemplu de bună practică.

Fișele informative SBA contribuie la monitorizarea implementării SBA la nivel național. Totuși, ele nu sunt instrumente atonome, nu cuprind o evaluare completă a măsurilor de politici publice luate de către statele membre ale UE și ar trebui considerate ca un supliment și nu un substitut al documentelor sau publicațiilor naționale disponibile. Vă rugăm să consultați nota metodologică înainte de a parcurge prezenta Fișă Informativă.

Mai multe informații privind rezultatele țărilor cuprinse în această inițiativă, precum și fișele de țară individuale pot fi găsite la adresa:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm

1. IMM-urile din România – indicatori cheie

IMM-uri în România: cifre de bază, economia întreprinderilor nefinanciare, estimări 2008

	Întreprinderi			Forța de muncă			Valoare adăugată		
	România		UE-27	România		UE-27	România		UE-27
	Număr	Procent	Procent	Număr	Procent	Procent	Miliard €	Procent	Procent
Microîntreprindere	389 389	88,1%	91,8%	876 357	21,2%	29,7%	11	12,1%	21,0%
Întreprindere mică	41 500	9,4%	6,9%	821 061	19,8%	20,7%	12	14,1%	18,9%
Întreprindere medie	9 174	2,1%	1,1%	935 751	22,6%	17,0%	14	15,9%	18,0%
IMM-uri	440 063	99,6%	99,8%	2 633 169	63,6%	67,4%	37	42,2%	57,9%
Întreprindere mare	1 802	0,4%	0,2%	1 509 794	36,4%	32,6%	51	57,8%	42,1%
Total	441 865	100,0%	100,0%	4 142 963	100,0%	100,0%	88	100,0%	100,0%

Datele fac referire la economia întreprinderilor nefinanciare (NACE C-I, K).

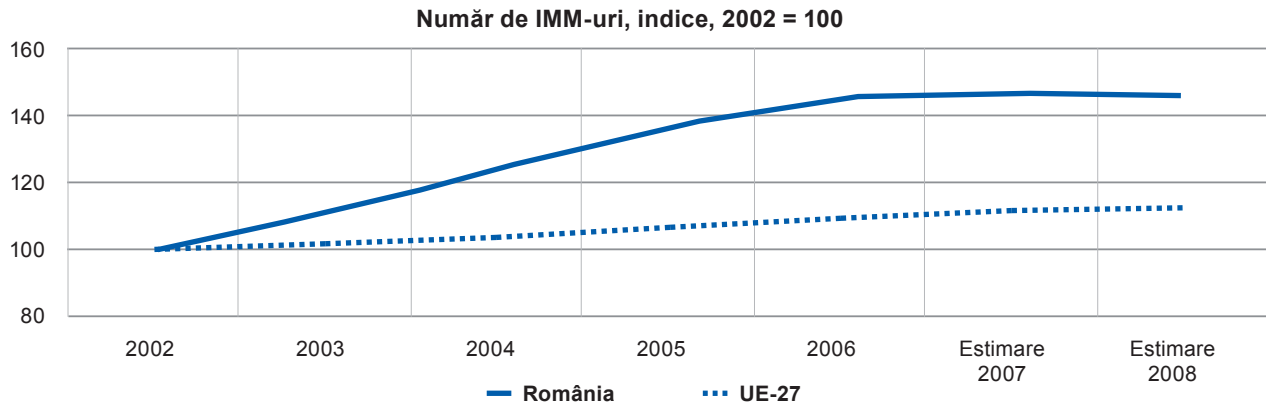
Estimările au fost elaborate de EIM Business and Policy Research, pe baza statisticilor structurale de întreprindere ale Eurostat din 2006.

Ponderea IMM-urilor¹ în numărul total al întreprinderilor din România (99,6%) este aproximativ egală cu media Uniunii Europene. În același timp, dacă analizăm întreprinderile mici și mijlocii în funcție de clasele de mărime, ponderea microîntreprinderilor în totalul firmelor din România este considerabil mai mică decât media UE, în timp ce ponderea întreprinderilor mici și mijlocii este semnificativ mai mare.

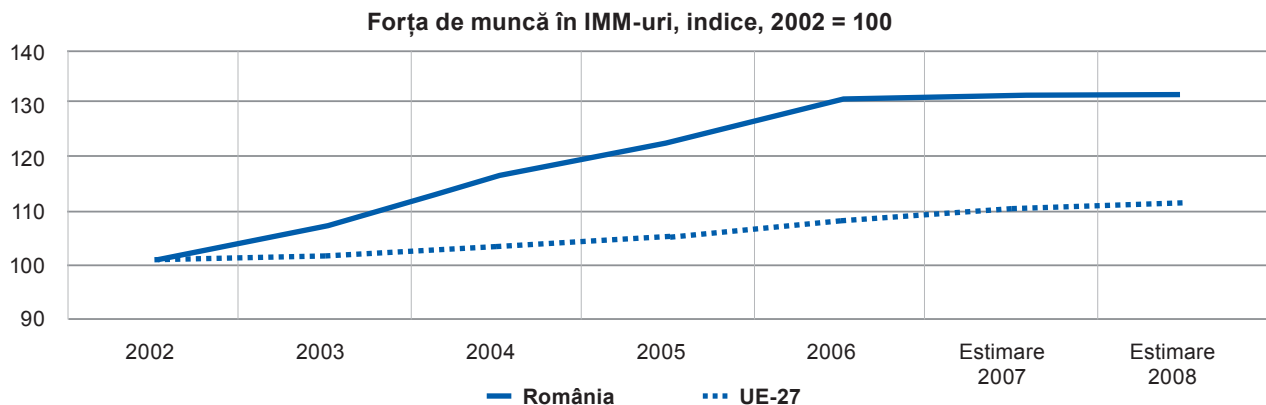
IMM-urile românești par să joace un rol mai puțin important în economia locală decât cel deținut de către omoloagele

lor din celelalte state membre UE, în medie. Acest lucru este valabil atât în ceea ce privește contribuția lor la ocuparea forței de muncă (63,6% față de 67,4% în UE), dar în special în ceea ce privește contribuția lor la valoarea adăugată (42,2%), care este semnificativ mai mică decât media europeană (57,9%). După cum indică cifrele din tabelul de mai sus, această situație se datorează, în mare parte, grupului de microîntreprinderi care, în general, au performanțe mai scăzute în comparație cu omoloagele lor din Europa.

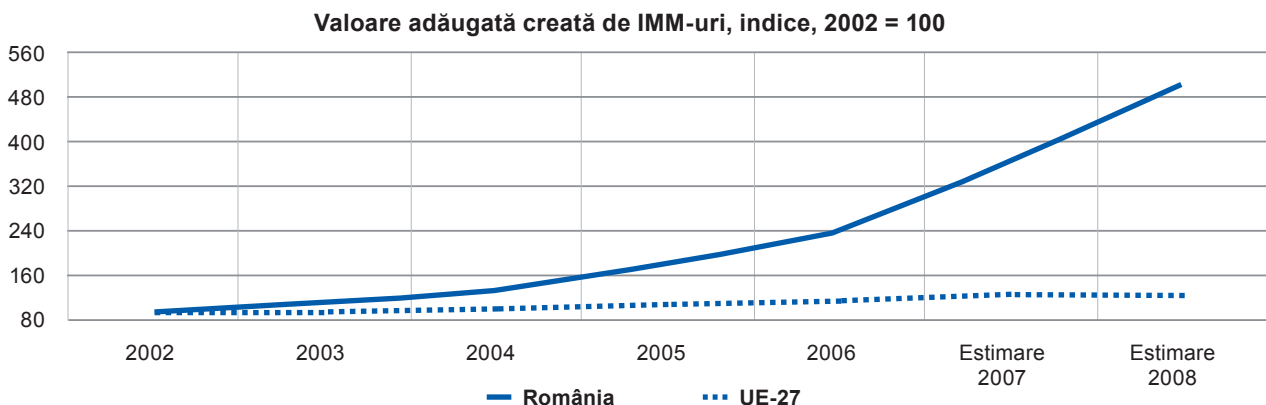
¹ Cifrele din acest tabel se bazează pe statisticile structurale de întreprindere publicate de către Eurostat pentru anul 2006, și au fost obținute de către EIM Business & Policy Research, în urma folosirii unei metodologii de estimare și prognoză proprii. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați nota metodologică care însoțește această fișă informativă. Avantajul folosirii datelor Eurostat este dat de faptul că statisticile din diferite țări au fost armonizate și sunt general comparabile. Dezavantajul este că pentru unele state, aceste date sunt diferite de cele publicate de către autoritățile naționale.

Deși sectorul întreprinderilor mici și mijlocii din România are, în continuare, rezultate în urma mediei europene, a dat totuși dovadă de îmbunătățiri demne de remarcat din 2002 și până în 2008. Astfel, în această perioadă, numărul de întreprinderi mici și mijlocii a crescut cu 46%, o rată de creștere impresionantă, raportată la media UE de 13%.

În aceeași perioadă de timp, ocuparea forței de muncă în IMM-uri a crescut, de asemenea, într-un ritm mai rapid (31%) decât în Uniunea Europeană, în medie (12%).

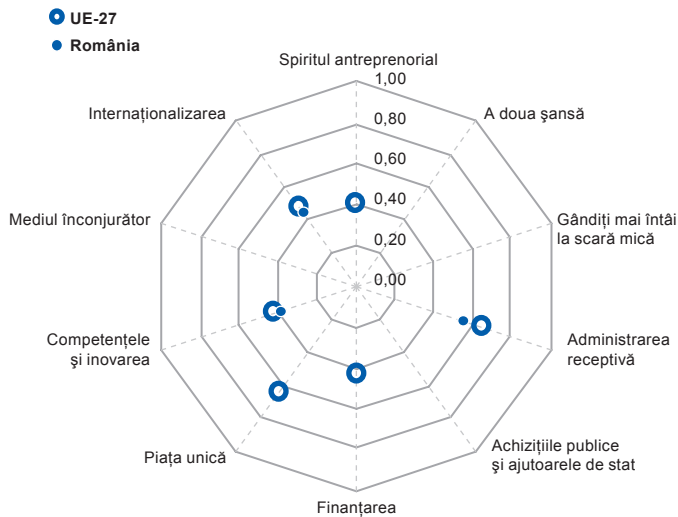

Deși se află încă sub media UE, în termeni absoluți, valoarea adăugată creată de IMM-uri în România a cunoscut cea mai impresionantă evoluție, astfel că în 2008 a fost de cinci ori mai mare decât în 2002. În același interval de timp, media valorii adăugate în statele membre UE a crescut cu 28%.

2. Profilul SBA pentru România

Această secțiune prezintă principiile diferite ale SBA, comparând punctajele pentru România cu media europeană. În cadrul analizei se disting două tipuri de indicatori: cei care au fost folosiți pentru a calcula un punctaj pentru fiecare dintre principiile SBA și, în plus, câțiva indicatori care oferă informații interesante, dar care nu acoperă un număr suficient de țări pentru a fi incluși în acest calcul. După cum indică diagrama de mai jos, pentru România punctaje medii sunt disponibile numai pentru următoarele principii SBA: „Administrarea receptivă”, „Competențele și inovarea” și „Internaționalizarea”. În două din aceste trei domenii – „Competențele și inovarea” și „Internaționalizarea” – România este pe picior de egalitate cu media UE. Pentru principiul „Administrarea receptivă” rezultatul României este mult sub media UE. Vă rugăm să consultați anexa pentru o scurtă descriere a metodologiei de calcul.

I. Spiritul antreprenorial

Cei câțiva indicatori disponibili pentru acest domeniu plasează România în urma mediei Uniunii Europene. Acesta se datorează în principal indicatorilor care măsoară atât nivelul total al activității antreprenoriale în faza incipientă cât și celor care măsoară incidența antreprenoriatului în rândul unor grupuri distincte – bărbați, femei și întreprinzători motivați de oportunitățile existente pe piață – toate având rezultate sub medie. Foarte relevant este raportul dintre rata activității antreprenoriale motivată de oportunitate versus necesitate (lipsa altor posibilități de asigurare a unui nivel de trai decent), care este relativ scăzută în România (2,1 %) față de UE (4,5 %).

Aceste rezultate sunt ponderate de câțiva indicatori suplimentari care prezintă cifre apropiate de media Uniunii Europene cum ar sunt: rata viitorilor antreprenori (procentul de adulți care intenționează să înceapă o afacere în următorii 3 ani – 11 %), și rata de mediatizare a antreprenoriatului (56 % față de 51 % în UE).

II. A doua șansă

Numai doi indicatori sunt disponibili pentru România în această secțiune. Deși costul pentru lichidarea unei afaceri este ușor mai scăzut decât în UE (9 % din valoarea patrimoniului afacerii, comparativ cu 10,7 % în UE), durata de timp necesară în România (3,3 ani) pentru acest ucru este considerabil mai lungă decât în UE, în medie (2,09 ani).

III. Gândiți mai întâi la scară mică

Pentru cei trei indicatori din această secțiune, rezultatele sunt eterogene. Deși timpul necesar pentru îndeplinirea obligațiilor administrative (10 % din timpul total de lucru al IMM-urilor) este mai mare decât media UE (7,5 %), ponderea IMM-urilor care declară că au întâmpinat dificultăți în respectarea regulamentelor administrative (27 %) este ușor sub media UE (33 %). Probabil rezultat al influenței combinate a celor doi indicatori citați mai sus, ponderea IMM-urilor românești care susțin reglementările actuale (33 %) este aproape egală cu cota UE (34 %).

IV. Administrarea receptivă

În ansamblu, indicatorii pentru acest principiu SBA poziționează România sub media celor 27 de state membre ale UE. Pe de o parte, indicatorii care descriu condițiile pentru începerea unei afaceri² (numărul de zile – 10 – și costurile necesare pentru a deschide o firmă – 3,6 % din venitul mediu pe cap de locuitor) sunt mai mici decât mediile UE (17 zile și, respectiv, 5 %). În plus, diferitele costuri administrative necesare pentru înregistrarea proprietății sau pentru aplicarea contractelor, de asemenea, evidențiază rezultate în general mai mici decât valorile medii în UE.

Pe de altă parte, aceste semne pozitive sunt anulate de rezultatele mai puțin încurajatoare asociate, în special, cu probleme privind condițiile de angajare a forței de muncă, cum sunt flexibilitatea contractelor de muncă (conform

² Sursa acestor cifre este studiul Doing Business 2010 al Băncii Mondiale. Ar trebui remarcat faptul că aceste date diferă de cifrele corespunzătoare obținute direct de la statele membre prin intermediul procesului de la Lisabona, conform căroră este nevoie de 3 zile pentru a începe o afacere în România.

indicelui care măsoară dificultatea angajării) și rigiditatea programului de lucru, ceea ce face ca gestionarea unei afaceri să fie mai dificilă pentru antreprenorii din România. În completarea acestei imagini, disponibilitatea online a serviciilor publice de bază în România este semnificativ sub media Europeană, iar numărul de plăți fiscale pe care IMM-urile din România trebuie să le facă anual (113) este semnificativ mai mare în comparație cu celelalte state UE, în medie (18).

V. Achizițiile publice și ajutoarele de stat

Nu există indicatori care să măsoare, pentru România, diferitele aspecte ale acestui principiu SBA.

VI. Finanțarea

Cifrele disponibile nu permit calcularea unui punctaj pentru acest domeniu SBA. Totuși, indicatorii individuali arată că, în general, România urmează îndeaproape media UE. Disponibilitatea capitalului de risc pentru afaceri aflate în stadiu incipient de dezvoltare reprezintă mai curând un punct slab, în comparație cu majoritatea statelor membre UE. Același lucru este valabil și în ceea ce privește cota de fonduri structurale (pentru perioada 2007-2013) alocate pentru măsuri care vizează stimularea spiritului antreprenorial (3% față de 7,8% în UE).

Această imagine este completată de alți indicatori care se găsesc la egalitate cu media UE: profunzimea informațiilor de creditare disponibile prin registre de credit publice sau private, ponderea IMM-urilor care se confruntă cu probleme privind accesarea finanțării (22% în România și 21% în UE) și disponibilitatea capitalului de risc pentru întreprinderi sau idei de afaceri aflate în stadii avansate de dezvoltare (0,19% din PIB în România față de 0,08 în UE).

Singurul indicator prezentând rezultate peste medie este indicele care măsoară gradul de protecție a drepturilor legale, atât pentru debitori, cât și pentru creditori.

VII. Piața unică

Datele pentru această categorie nu permit o evaluare generală, dar toți indicatorii individuali disponibili relevă o performanță pozitivă. Astfel, termenul mediu de transpunere a directivelor restante (6,4 luni) și procentul directivelor privind piața unică care au fost transpuse sau notificate (99,6%) sunt ambele sub media UE (9,8 luni și, respectiv, 98,9%). Ponderea comerțului cu ceilalți membri UE este aproape de medie și reprezintă 69% din total importurilor și 70% din totalul exporturilor.

VIII. Competențele și inovarea

În această secțiune România prezintă rezultate similare cu media celor 27 de state membre ale UE. Indicatorii care măsoară nivelul inovării în IMM-urile românești precum și gradul de asimilare a noilor tehnici și tehnologii sunt sub medie. Astfel, foarte puține IMM-uri din România utilizează internetul pentru tranzacții comerciale: doar 4% raportează că au achiziționat bunuri sau servicii online și doar 3% au primit comenzi online, procente mult mai mici decât mediile UE, de 23,5% și, respectiv 12,8%. Același lucru este valabil în ce privește ponderea de IMM-uri inovatoare prin resurse interne și pentru ponderea de IMM-uri inovatoare care cooperează cu alte întreprinderi.

Pe de altă parte, 77% din IMM-urile din România au raportat că au introdus produse și servicii noi, comparativ cu media UE, de 64%. Ponderea în totalul cifrei de afaceri a veniturilor care provin din aceste produse și servicii noi sau semnificativ îmbunătățite este considerabil mai mare în IMM-urile românești (21% față de 12,3% în UE). De asemenea, acestea au performanțe peste medie în ceea ce privește îmbunătățirea utilizării aplicațiilor electronice în instruirea angajaților. În completarea acestei imagini, 45% din personalul IMM-urilor din România dețin diplome de studii superioare, în comparație cu doar 30% în UE.

IX. Mediul înconjurător

Datele insuficiente din această secțiune nu permit o concluzie generală. Poate fi remarcat doar că, pentru segmentul de IMM-uri cu sisteme complexe de economisire a energiei, România este la egalitate cu media UE (4% fiecare), în timp ce procentul de IMM-uri care aplică cel puțin măsuri simple pentru a economisi energie este sub media UE (19% față de 28% în UE).

X. Internaționalizarea

Rezultatele României în această secțiune sunt apropiate de media UE. De fapt, această afirmație este valabilă pentru toți indicatorii individuali, cu o singură excepție notabilă: proporția de IMM-uri care au avut exporturi directe în perioada 2006-2008, unde România rămâne sub medie (18,5% în România față de 27,13% în UE). Indicatorii rămași sunt egali cu media EU, indiferent dacă măsoară măsuri de politici publice (cum ar fi numărul de zile necesare pentru export – 12 sau import – 13) sau performanțele sectorului IMM în internaționalizare (39% din IMM-urile românești exportă și aproximativ 4% investesc în străinătate).

3. România: evoluții privind implementarea Small Business Act (SBA)

Această secțiune prezintă dovezi empirice cu privire la tendințele indicatorilor individuali în diferite domenii SBA. Ca și în alte țări, ca urmare a lipsei de date, nu poate fi efectuată o evaluare generală a progreselor înregistrate de România în domeniile SBA la nivel global.

I. Spiritul antreprenorial

Pentru acest principiu SBA, nu sunt disponibile informații privind evoluția indicatorilor individuali pentru România.

II. A doua șansă

Singurul indicator în această domeniu dezvăluie o tendință pozitivă: numărul de ani necesar pentru a închide o întreprindere în România s-a micșorat considerabil în timp, de la aproape 4,6 ani în 2004 la 3,3 ani în 2009.

III. Gândiți mai întâi la scară mică

Pentru acest principiu SBA, nu sunt disponibile informații privind evoluția indicatorilor individuali pentru România.

IV. Administrarea receptivă

Indicatorii care descriu condițiile privind înființarea unei afaceri prezintă o tendință consecventă de scădere, astfel că numărul de zile necesare pentru a porni o afacere s-a diminuat de la 29 de zile în 2004 la 10 zile în 2009. În aceeași perioadă de timp, costurile necesare pentru a porni o afacere (măsurate ca % din venitul pe cap de locuitor), de asemenea, au scăzut de la 10,9% la aproximativ 3,6%. Ceilalți indicatori care măsoară flexibilitatea normelor privind angajarea lucrătorilor, programele de lucru și condițiile de concediere, precum și cei care măsoară costurile administrative pentru înregistrarea proprietății sau aplicarea contractelor au stagnat în ultimii cinci ani.

V. Achizițiile publice și ajutoarele de stat

Pentru acest principiu SBA, nu sunt disponibile informații privind evoluția indicatorilor individuali pentru România.

VI. Finanțarea

Cei câțiva indicatori din acest domeniu SBA nu formează o imagine coerentă. Astfel, capitalul de risc disponibil pentru întreprinderile aflate atât în stadiu incipient cât și avansat de dezvoltare prezintă o evoluție destul de instabilă în perioada 2000-2007, 2002 și 2003 fiind anii de vârf pentru ambii indicatori. În același timp, indicele măsurând puterea drepturilor legale a debitorilor și creditorilor în România s-a îmbunătățit treptat, de la 6 în 2005 la 8 în 2008-2009.

VII. Piața unică

Pentru acest principiu SBA, nu sunt disponibile informații privind evoluția indicatorilor individuali pentru România.

VIII. Competențele și inovarea

Cei câțiva indicatori cu informații centralizate în acest domeniu SBA nu formează o imagine coerentă. Pe de o parte, unii indicatori relevă o îmbunătățire lentă, dar constantă. Printre aceștia, se regăsesc procentul de întreprinderi care primește comenzi online, care a crescut de la 2% în 2006 la 3% în 2008, și ponderea IMM-urilor inovatoare prin resurse proprii, de asemenea în creștere, de la 14% în 2000 la aproape 18% în 2006.

În același timp, IMM-urile inovatoare din România par să devină din ce în ce mai puțin înclinate să coopereze unele cu altele, ponderea lor în totalul IMM-urilor scăzând de la 3,4% în 2002 la 2,9% în 2006.

IX. Mediul și X. Internaționalizarea

Pentru acest principiu SBA, nu sunt disponibile informații privind evoluția indicatorilor individuali pentru România.

4. Măsuri de politici publice adoptate în perioada 2007-2009

În perioada 2007-2009, România a inițiat acțiuni în șapte domenii SBA, și anume I. Spiritul Antreprenorial, II. A doua șansă, IV. Administrarea receptivă, V. Achizițiile publice și ajutoarele de stat, VI. Finanțarea, VIII. Competențele și inovarea și IX. Mediul. Unele acțiuni se pot încadra în mai multe principii SBA. Cu toate acestea, fiecare măsură este menționată o singură dată. În cazul unui program de măsuri de politici publice, de exemplu un pachet de reforme, elementele relevante sunt incluse în cel mai logic principiu SBA. Următoarele evoluții de politică sunt cele mai importante:

I. Spiritul antreprenorial

În 2008, guvernul a inițiat o acțiune pentru a stimula spiritul antreprenorial al elevilor de liceu și studenților, prin utilizarea metodelor interactive de învățare, precum „firma de exercițiu”. Cadrul juridic al conceptului „firma de exercițiu” a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, care a înființat ROCT (Centrala coordonatoare a întreprinderilor simulate/firmelor de exercițiu). ROCT înregistrează, sprijină și coordonează firmele de exercițiu din învățământul preuniversitar din România. Astfel se asigură o coerență mai mare în utilizarea acestei metode de învățare în învățământul preuniversitar și universitar.

În 2009, a fost pus în aplicare un program pentru sprijinirea transferului afacerilor (prin hotărârea nr. 59/09.04.2009). Obiectivul programului îl constituie asigurarea continuității ideilor și practicilor comerciale, pentru menținerea locurilor de muncă și stimularea activităților economice. Programul va acoperi integral taxele și tarifele necesare pentru a realiza transferul afacerilor (conform art. 21 din Legea 346/2004) pentru cel puțin 150 de operatori economici. Bugetul programului pentru anul 2009 a fost de 60 606 EUR, din care 54 546 EUR pentru acordarea de subvenții și alocații financiare și 6 060 EUR pentru materiale de promovare și costuri administrative ale Agenției pentru Implementarea Proiectelor și programelor pentru IMM-uri. Se așteaptă ca programul să acorde beneficii financiare pentru cel puțin 150 de operatori economici.

II. A doua șansă

În anul 2009 s-a adoptat o nouă lege (legea nr. 277/2009) care a generat modificări în procedura insolvenței. Datorită acestor modificări, societățile care intră în procedura de insolvență au șanse mai mari să evite falimentul. Cazul de insolvență ar trebui acum rezolvat în cinci zile, în loc de mai multe luni. Datoria minimă care inițiază procedura de insolvență va fi de cca. 7 080 EUR, mai mare comparativ cu limita anterioară de 2 360 EUR. În final, băncile nu vor refuza creditarea unei societăți, ca urmare a insolvenței.

III. Gândiți mai întâi la scară mică

Nu au fost raportate măsuri de politici publice în acest domeniu.

IV. Administrarea receptivă

Pentru a reduce procedurile administrative și timpul de obținere a autorizațiilor, guvernul a decis să elaboreze un proiect de lege de modificare și completare a Ordonanței nr. 27/2003 referitoare la procedurile de solicitare a 455 de permise, evaluate în cursul perioadei decembrie 2007- octombrie 2008. Noul proiect completează și consolidează procedura de aprobare tacită a autorităților de reglementare responsabile. Modificările includ: obligația de a gestiona cererea în termen de 30 zile de la primire (excepția cazului în care legislația relevantă prevede un alt termen), asigurarea transparenței procedurii, informarea antreprenorului și sancționarea autorității în caz de pasivitate. Proiectul a fost supus unui amplu proces de consultare publică și a fost discutat în cadrul unor seminarii, reuniuni de dialog social, etc.

Începând din octombrie 2007, Ministerul Economiei și Finanțelor a înființat o comisie pentru evaluarea inventarului de impozite, taxe, contribuții, comisioane și taxe colectate de către autoritățile publice. În consecință, Registrul Fiscal Român (inventarul impozitelor, taxelor și tarifelor cu caracter fiscal și nefiscal) a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice.

În anul 2008, o nouă Ordonanță (nr. 44) a fost adoptată, care urmărește simplificarea procedurilor de autorizare pentru desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale. Procedura de înregistrare și autorizare a fost apoi preluată în întregime de către Oficiul Național al Registrului Comerțului și autorizația administrativă emisă de municipalități a fost anulată. Ca urmare a modificării, procedura de înregistrare și autorizare se reduce de la 15 la 3 zile. Documentele în format electronic necesare pentru înregistrare sunt disponibile online pe site-ul Web al Oficiului Național al Registrului Comerțului (www.onrc.ro).

V. Achizițiile publice și ajutoarele de stat

În scopul îmbunătățirii participării IMM-urilor la achizițiile publice, a fost înființat un grup de lucru pentru a evalua și analiza gradul de participare a IMM-urilor în achiziții publice. Grupul este format din reprezentanți ai Ministerului IMM-urilor și Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice. Au fost identificate acțiuni de îmbunătățire prin intermediul portalului pentru IMM-uri și a Comitetului Consultativ pentru Dezvoltarea IMM-urilor. Ordonanța de urgență nr. 19/2009 (OUG nr. 19/2009) stipulează reglementări noi în domeniul achizițiilor publice și asigură punerea în aplicare a Directivei 2007/66/CE. Actul normativ prevede o perioadă mai scurtă pentru procedurile care implică achiziții și mai multe dispoziții pentru a stimula participarea IMM-urilor. Acestea cuprind și:

- obligația de a publica anunțuri de participare și de atribuire pentru toate contractele de achiziții publice peste 15 000 EUR;
- posibilitatea împărțirii contractelor de achiziții publice pe loturi. Cerințele minime pentru oferte vizează fiecare lot, și nu întregul contract. În cazul contractelor cadru, cerințele minime pentru oferte vizează cel mai mare contract ulterior, și nu valoarea totală a tuturor contractelor;
- dispozițiile legale pentru utilizarea mijloacelor electronice pentru cel puțin 20 % din valoarea totală a procedurilor de achiziții publice anuale, începând în mod obligatoriu din ianuarie 2009;
- dispozițiile legale privind posibilitatea ca ofertanții să prezinte doar o declarație pentru a dovedi modul în care acestea îndeplinesc cerințele de calificare – din iulie 2009.

Susținerea IMM-urilor prin ajutoare de stat de până la 200 000 EUR (ajutoare de minimis): prin Hotărârea Guvernului nr. 631/2009 privind acordarea de ajutoare de stat de minimis pentru dezvoltarea sau modernizarea întreprinderilor, bugetul maxim al schemei de ajutoare de minimis, stabilit prin HG nr. 1164/2007, a fost majorat de la 5 milioane EUR la 100 milioane EUR, în timp ce prin Hotărârea Guvernului nr. 803/2009 de modificare a HG nr. 1164/2007 privind acordarea de ajutoare de minimis pentru dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor, lista de domenii de activitate care beneficiază de ajutoare de stat de minimis este prelungită, în conformitate cu dispozițiile articolului 2 din Regulamentul CE nr. 1998/2006 în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul pentru ajutoarele de minimis. Ambele acte normative influențează creșterea numărului de IMM-uri care beneficiază de ajutoare de minimis. Se preconizează că în 2009, cuantumul ajutoarelor de minimis plătite efectiv IMM-urilor va ajunge la aproximativ 20 milioane EUR și cuantumul ajutoarelor de minimis angajate va ajunge la 100 milioane EUR. Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul pentru IMM, Comerț, Turism și Profesii Liberale au elaborat o schemă de ajutoare

de stat pentru societățile care s-au confruntat cu dificultăți după 1 iulie 2008. Metoda de acordare și suma de alocații individuale specifice sunt după cum urmează:

- Alocarea unor sume nerambursabile de la bugetul Ministerului IMM-urilor, Comerțului și Mediului de Afaceri;
- Scutirile acordate de Ministerul Finanțelor Publice pentru plata datoriilor și accesorii ale acestor datorii la bugetul de stat general, care sunt datorate începând cu 1 iulie 2008. Plafonul maxim pentru ajutoarele de stat pentru fiecare întreprindere beneficiară va fi limitat la suma totală a costurilor cu salariile suportate de beneficiari în 2008 (inclusiv contribuțiile sociale, costurile cu personalul care lucrează în sediul societății, dar care sunt oficial angajați de către subcontractanților), dar nu mai mult de 500 000 EUR până la 31 decembrie 2010 (raport privind punerea în aplicare a PNR 2009).

VI. Finanțarea

În anul 2007, a fost înființat Programul pentru sprijinirea dezvoltării IMM-urilor prin fonduri în limita sumelor plătite pentru profitul brut reinvestit în conformitate cu Ordinul ministerial nr. 54. În cadrul acestui program, sunt acordate subvenții financiare IMM-urilor care investesc în achiziționarea de echipamente necesare pentru creșterea capacității de dezvoltare. Obiectivul principal al programului îl constituie creșterea competitivității și capitalizarea IMM-urilor. În cadrul acestui program sunt oferite subvenții de până la 424 000 EUR pe beneficiar. Din anul 2008, punerea în aplicare se face de către Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie (OTIMMC), sub coordonarea Direcției Generale pentru IMM-uri, Comerț Interior și Cooperatie (DGIMMCIC). Documentele pentru înregistrarea aplicanților sunt disponibile online. Programul a fost disponibil și în 2009. Bugetul pentru 2007 a fost de 40,7 milioane EUR, pentru 2008, de 33,3 milioane EUR și pentru 2009, de 13,6 milioane EUR.

În anul 2009, a fost consolidată activitatea Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri și a fost constituit Fondul Român de Contragarantare. Au fost inițiate măsuri concrete, precum: acoperirea riscurilor asociate cu schimbul valutar, oferind garanții de 100 % pentru proiectele prioritare, oferind garanții de până la 80 % din valoarea creditului necesar pentru a asigura cofinanțarea proiectelor finanțate prin intermediul fondurilor structurale europene, standardizarea și simplificarea procedurilor de acordare a garanțiilor. Cadrul financiar general al fondului JEREMIE a fost stabilit prin Legea nr. 154/2009 și în 2008, printr-un Acord de finanțare între Ministerul Economiei și Finanțelor și Banca Europeană de Investiții, 100 milioane EUR au fost transferați ca și capital financiar pentru Fondul Român JEREMIE.

VII. Piața unică

Nu au fost raportate măsuri de politici publice în acest domeniu.

VIII. Competențele și inovarea

Guvernul, prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, își concentrează eforturile pe atingerea obiectivelor de cercetare, dezvoltare și inovare națională pentru perioada 2007-2013. Autoritatea promovează activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare ca instrument principal pentru a crește competitivitatea economică și bunăstarea în termeni sociali, luând în considerare, de asemenea, recomandările Consiliului European de primăvară din 2008. Astfel, se oferă sprijin pentru proiecte CDI complexe, desfășurate în parteneriat între institutele de cercetare, universități și întreprinderi, dar și pentru exploatare și intrarea pe piață a proiectelor de cercetare.

Complementar finanțării publice directe, s-a acordat atenție stimulării activităților de cercetare din sectorul privat. OUG nr. 200/2008 prevede deduceri de 20% din impozitul pe profit, legat de activitățile de cercetare și dezvoltare în sectorul privat.

Pe parcursul perioadei 2006-2009 a fost creat un program național multianual specific pentru a facilita accesul IMM-urilor la servicii de instruire și consultanță. În anul 2009, programul a fost prelungit până în 2012. Obiectivul programului constă în instituirea unui sistem de tichete, în promovarea și valorificarea potențialului de producție al IMM-urilor, prin instruirea personalului lor și/sau punerea în aplicare și facilitarea accesului acestora la servicii de sprijin pentru a face față integrării recente în Uniunea Europeană. Bugetul pentru acest program în 2009 este de 5,1 milioane EUR.

IX. Mediul

Pentru a simplifica procedurile de autorizare de mediu, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile a format un grup interdepartamental pentru examinarea posibilităților de schimbare a cadrului legal în domeniu. Pe baza studiilor și discuțiilor, s-a concluzionat că 6 legi vor fi modificate. Prin modificarea acestor legi, durata desfășurării procedurilor de acordare a licențelor va fi considerabil redusă.

X. Internaționalizarea

Nu au fost raportate măsuri de politici publice în acest domeniu.

5. Exemplu de bună practică

Pentru a ilustra eforturile guvernului de a promova IMM-urile, informațiile statistice din fișa informativă sunt îmbogățite cu un exemplu de bună practică în domeniul politicilor publice pentru IMM-uri:

Titlul schemei: Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare – START.

Beneficiarii acestui program sunt tineri (între 18 și 35 de ani), absolvenți de facultate sau liceu, care desfășoară activități independente, autorizate, microîntreprinderi create de mai puțin de un an, active în producție și servicii, care nu au beneficiat de ajutoare de stat în ultimii 2 ani.

Obiectivele programului sunt stimularea înființării de întreprinderi noi, îmbunătățirea performanțelor economice ale celor existente, creșterea potențialului de accesare a surselor de finanțare și dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale tinerilor.

În cadrul programului se disting două etape. În prima etapă, beneficiarii selectați sunt instruiți într-o gamă largă de aspecte, precum managementul afacerilor mici, managementul financiar, marketing și dezvoltare și punerea în aplicare a planului de afaceri. În a doua etapă, sunt subvenționate cele mai bune planuri de afaceri. Programul este realizat de Ministerul Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri.

Bugetul programului în 2009 a fost de 21,2 milioane EUR, din care: 19,0 milioane EUR pentru furnizarea de alocații financiare nerambursabile și 2,1 milioane EUR pentru gestionarea Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM-uri.

Anexa I: Indicatori SBA selectați pentru România

Fiecare dimensiune a diagramei radar prezentate în secțiunea 2 corespunde unuia dintre cele 10 principii ale inițiativei Small Business Act. Fiecare principiu SBA grupează indicatorii statistici cei mai recentii disponibili care explică valoarea pentru principiul respectiv. Diagrama este similară cu cea publicată în 2008, dar a fost completată cu indicatorii suplimentari și actualizată cu date mai recente. S-au făcut eforturi pentru a include întotdeauna cele mai recente date, ceea ce înseamnă, de obicei, date care se referă la anul 2008. Pentru includerea indicatorilor statistici, armonizarea (comparabilitatea între țări) a fost principala cerință. Prin urmare, indicatorii provin dintr-o varietate de surse internaționale (a se vedea mai jos), mai degrabă decât de la institute naționale de statistică. În plus, pentru a se califica pentru un principiu SBA, un indicator trebuie să fie disponibil pentru un număr minim de țări sau să acopere un procent minim de IMM-uri în toate țările. Vă rugăm să consultați Nota metodologică de pe site-ul Directoratului General pentru Întreprinderi și Industrie pentru mai multe detalii cu privire la metodologia aplicată. Această notă cuprinde și o descriere detaliată a tuturor variabilelor și a surselor lor.

Indicator	Cea mai recentă valoare absolută pe țară	Media UE a valorii absolute*	An de referință pentru valoarea pe țară	Sursă
I. SPIRITUL ANTREPRENORIAL				
1.1 Dorința de a desfășura activități independente	n/a	30,71	n/a	Eurobarometrul Flash 192
1.2 Rata de participare la educația antreprenorială	n/a	32,33	n/a	Eurobarometrul Flash 192
1.3 Activitatea antreprenorială ca oportunitate	n/a	57,48	n/a	Eurobarometrul Flash 192
1.4 Rata activității antreprenoriale: procentul de persoane care a creat o întreprindere care este încă activă sau care iau măsuri pentru a crea o întreprindere	n/a	23,72	n/a	Eurobarometrul Flash 192
1.5 Gradul în care educația școlară a contribuit la dezvoltarea unei atitudini antreprenoriale (%)	n/a	52,77	n/a	Eurobarometrul Flash 192
1.9 Rata de supraviețuire a întreprinderilor	77,61	70,94	2006	Baza de date Eurostat privind demografia întreprinderilor
1.10 Rata de înființare a întreprinderilor	14,56	10,37	2006	Baza de date Eurostat privind demografia întreprinderilor
1.11 Ponderea de întreprinderi cu dezvoltare rapidă (% din total)	1,20	4,30	2006	Eurostat
1.12 Rata de deținere a întreprinderilor: sectorul privat, excluzând agricultura, vânătoarea, silvicultura și pescuitul	n/a	0,11	n/a	EIM Business & Policy Research
1.13 Indicele activității antreprenoriale totale	3,98	5,85	2008	Global Entrepreneurship Monitor
1.16 Raportul dintre rata activității antreprenoriale generate de oportunitate și cea determinată de necesitate	1,55	6,24	2008	Global Entrepreneurship Monitor
II. A DOUA ȘANSĂ				
2.1 Gradul de sprijin pentru a permite a doua șansă (% în favoare)	n/a	79,80	n/a	Eurobarometrul Flash 2007 privind spiritul antreprenorial
2.2 Costul (% din patrimoniu) de desființare a unei întreprinderi	9,00	10,72	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
2.3 Numărul de ani necesar pentru a închide o întreprindere	3,30	2,09	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale

Indicator	Cea mai recentă valoare absolută pe țară	Media UE a valorii absolute*	An de referință pentru valoarea pe țară	Sursă	
III. GÂNDIȚI MAI ÎNTÂI LA SCARĂ MICĂ					
3.1	Procentul de IMM-uri care susțin regulamentele curente	33,00	34,33	2007	Observatorul European al IMM-urilor
3.2	Timpul necesar pentru îndeplinirea obligațiilor administrative (% din timpul total de lucru al IMM-urilor)	10,00	7,48	2007	Observatorul European al IMM-urilor
3.3	Probleme cu regulamentele administrative	26,70	32,68	2007	Observatorul European al IMM-urilor
IV. ADMINISTRAREA RECEPTIVĂ					
4.1	Numărul de zile pentru înființarea unei întreprinderi	10,00	17,20	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.2	Costurile necesare pentru înființarea unei întreprinderi (% din venitul pe cap de locuitor)	3,60	5,21	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.6	Costul (% din valoarea proprietății) pentru înregistrarea proprietății	2,40	4,54	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.7	Punerea în aplicare a contractelor – cost (% din revendicarea de despăgubire)	19,90	19,80	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.8	Disponibilitatea guvernării electronice – Disponibilitatea online a guvernării electronice	35,00	59,48	2007	Eurostat
4.10	Numărul de proceduri pentru înființarea unei întreprinderi	6,00	6,16	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.14	Numărul de proceduri pentru înregistrarea proprietății	8,00	5,16	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
4.15	Numărul de zile pentru înregistrarea proprietății	83,00	61,12	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
V. ACHIZIȚIILE PUBLICE ȘI AJUTOARELE DE STAT					
5.1	Ponderea contractelor câștigate de IMM-uri în valoarea totală a contractelor de achiziții publice	n/a	n/a	n/a	Comisia Europeană
5.2	Proporția ajutoarelor de stat destinate IMM-urilor	n/a	10,60	n/a	Raport privind ajutoarele de stat, DG COMP
VI. FINANȚAREA					
6.	Disponibilitatea capitalului de risc pentru afaceri în stadiu incipient (% din PIB)	0,00	0,02	2007	ECVA
6.1	Disponibilitatea capitalului de risc pentru afaceri în stadiu de expansiune (% din PIB)	0,06	0,08	2007	ECVA
6.3	Nivelul garanțiilor pentru IMM-uri (în raport cu PIB)	0,29	0,24	2007	Indexul privind finanțarea întreprinderilor
6.4	Obținerea creditului: Indicele privind puterea drepturilor legale a creditorilor și debitorilor (0-10)	8,00	6,64	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
6.5	Obținerea creditului: Indicele privind profunzimea informațiilor de creditare (0-6)	5,00	4,52	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
6.6	Diferența între rata dobânzii pentru împrumuturile până la un milion de euro și împrumuturile peste un milion de euro	n/a	1,00	n/a	Statisticile BCE privind ratele dobânzilor practicate de IFM
6.9	Întârzierea medie privind plățile (% din termenul de plată contractual)	n/a	16,41	n/a	Intrum Justitia
6.10	Ponderea de plăți pierdute (% din totalul încasărilor)	n/a	2,50	n/a	Intrum Justitia
6.11	Ponderea de IMM-uri care se confruntă cu probleme privind accesul la finanțare	22,20	21,06	2007	Observatorul European al IMM-urilor

Indicator	Cea mai recentă valoare absolută pe țară	Media UE a valorii absolute*	An de referință pentru valoarea pe țară	Sursă	
VII. PIAȚA UNICĂ					
7.1	Întârzierea medie (în luni= a transpunerii directivelor restante – în luni	6,40	9,86	2008	DG MARKT
7.2	Directive privind piața unică – % transpuse sau notificate	99,60	98,96	2008	DG MARKT
7.3	Numărul directivelor restante de mai mult de doi ani	n/a	2,28	n/a	DG MARKT
7.4	Ponderea de IMM-uri care exportă în interiorul UE față în numărul total al IMM-urilor (prin prisma numărului de întreprinderi)	n/a	0,03	n/a	Studiul pilot al Eurostat privind comerțul exterior
VIII. COMPETENȚELE ȘI INOVAREA					
8.1	Procentul de întreprinderi care au efectuat achiziții online în ultimul an calendaristic (IMM-uri: între 10-250 angajați)	4,00	23,52	2008	Știința și tehnologia, potrivit Eurostat
8.2	Procentul de întreprinderi care au primit comenzi online în ultimul an calendaristic (IMM-uri: între 10-250 angajați)	3,00	12,81	2008	Știința și tehnologia, potrivit Eurostat
8.3	IMM-uri care inovează folosind resurse interne, ca procent din numărul total de IMM-uri (10-250 angajați)	17,90	30,33	2006	EUROSTAT, CIS
8.4	Întreprinderi care au introdus inovarea organizatorică și/sau de marketing, ca procent din numărul total de IMM-uri (10-250 angajați)	14,23	27,28	2006	EUROSTAT, CIS
8.5	IMM-uri inovatoare în cooperare cu alte IMM-uri, ca procent din numărul total de IMM-uri (10-250 angajați)	2,90	11,62	2006	EUROSTAT, CIS
8.6	IMM-uri cu activități inovatoare IMM-uri cu activități inovatoare (10-250 angajați)	19,50	35,59	2006	EUROSTAT, CIS
8.7	Ponderea de IMM-uri care au produse noi sau venituri obținute din vânzarea de produse noi	77,50	63,77	2007	Observatorul European al IMM-urilor
8.8	Ponderea privind cifra de afaceri a IMM-urilor din produse și servicii noi sau îmbunătățite considerabil	21,00	12,30	2007	Observatorul European al IMM-urilor
8.9	Ponderea personalului din IMM-uri care deține o diplomă universitară	45,00	30,44	2007	Observatorul European al IMM-urilor

Indicator	Cea mai recentă valoare absolută pe țară	Media UE a valorii absolute*	An de referință pentru valoarea pe țară	Sursă	
IX. MEDIUL					
9.1	% Ponderea de IMM-uri care dețin sisteme complete pentru eficientizarea consumului de energie	4,00	4,26	2007	Observatorul European al IMM-urilor
9.2	% Ponderea de IMM-uri care aplică măsuri simple de economisire a energiei	19,00	28,44	2007	Observatorul European al IMM-urilor
X. INTERNAȚIONALIZAREA					
10.1	Pondere în cifra de afaceri totală a veniturilor obținute din activități de export (% din total)	4,90	5,58	2006	Observatorul European al IMM-urilor
10.2	Pondere de IMM-uri care obțin venituri prin filialele și/sau întreprinderile mixte din străinătate (%)	3,30	4,76	2006	Observatorul European al IMM-urilor
10.4	Numărul de zile necesare pentru export	12,00	11,25	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
10.5	Numărul de zile necesare pentru import	13,00	13,44	2009	Raportul Doing Business al Băncii Mondiale
10.6	Pondere de IMM-uri care exportă în afara UE-27 relativ la numărul total al IMM-urilor (prin prisma numărului de întreprinderi)	n/a	n/a	2005	Studiul pilot al Eurostat privind comerțul exterior
10.10	Întreprinderi IMM care au efectuat importuri proprii în perioada 2006-2008	36,67	39,17	2008	Studiu DG ENTR privind internaționalizarea IMM-urilor
10.11	Întreprinderi IMM care au efectuat exporturi directe în perioada 2006-2008	18,50	27,13	2008	Studiu DG ENTR privind internaționalizarea IMM-urilor
10.12	Întreprinderi IMM care au investit în străinătate în perioada 2006-2008	2,26	3,68	2008	Studiu DG ENTR privind internaționalizarea IMM-urilor

Notă: Lista de indicatori de mai sus reprezintă o selecție a datelor utilizate pentru a forma diagrama radar pentru această țară. Tabelul de mai sus prezintă majoritatea indicatorilor folosiți pentru a calcula mediile pentru fiecare secțiune SBA, care sunt evidențiate în diagramă. Trebuie notat că nu toți indicatorii sunt actualizați cu valori anuale.